

Antiga Audiència, dijous 17 de novembre de 2005

American Splendor

Shari Springer Berman & Robert Pulcini, 2003

L'ordinària història de Harvey Pekar, un guionista de còmic que va revolucionar l'escena *underground* americana.

L'altra 'american way of life'

Els fanàtics del còmic *underground* esteu d'enhorabona. Ja podeu anar al cinema a veure les vostres tires convertides en pel·lícula. Aquest és el cas d'*American Splendor*, que narra la història del guionista Harvey Pekar, qui un bon dia va començar a escriure la seva vida per a convertir-la en tira còmica. *American Splendor* va ser un dels còmics *underground* amb més èxit dels Estats Units. Un dels seus il·lustradors més cèlebres fou Robert Crumb, amic de Pekar i un dels grans dibuixants d'aquest gènere. Segur que molts ja n'heu sentit a parlar. L'èxit d'aquest còmic és que el protagonista, inspirat en el propi Pekar, com ja hem dit, és completament l'invers dels típics herois o súper herois americans. És l'antiheroi per excel·lència, un empleat vulgar d'un hospital per a veterans de guerra, amb una vida mediocre i avorrida, contínuament sacsejada per la soledat i un entorn

depriment. Les seves grans aspiracions a la vida són col·leccionar discos vells de jazz i llegir llibres. Tot i ser Pekar un personatge extravagant, sens dubte, és també un producte típicament americà. Un perfil que només pot generar una societat com l'americana: el *freak* contemporani... i que ara s'està estenent per tot arreu. El *freakisme* està de moda, això és un fet. Però a la pel·lícula, podrem veure la gestació d'aquest fenomen, el naixement en el gran Imperi des dels anys 70 ençà. Un punt interessant del film és la crítica (tot i que lleugera) als mitjans de comunicació, que s'han aprofitat de la gent que porten aquest estil de vida. El *freak* ha servit des de fa molts anys per a distreure la gent, per a entretenir-la. Ja no es tracta només de riure, sinó de riure d'algú; potser per tal de sentir-se un mateix normal, inserit en societat, sense disfuncions, contribuent necessari de la Gran

Societat del benestar... Tots els pobles han necessitat sempre d'un «tonto». Ara ens calen milers. Tenim set de coses noves, els nostres cervells viatgen a la velocitat de la informació, de la competència i dels índex d'audiència... Però sempre quedaran els clàssics, els *freaks* de tota la vida, com en Harvey Pekar, que no són «tontos» i que saben treure profit de la seva situació desgraciada i angoixant, tot i ser socialment nuls i no portar una vida massa atractiva.

Una pel·lícula còmica

El més interessant d'aquest film és el joc dialèctic que manté amb la tira còmica, fins al punt de no distingir-se ben bé què és allò que forma part de la vida real del Harvey Pekar, de carns i ossos, i què és fruit de l'existència, igualment real, del personatge del còmic. Aquesta confusió artísticament buscada, entre la realitat i la ficció, hi contribueix

també l'aparició del propi Pekar amb una edat ja considerable, qui s'encarrega de donar veu a la narració de la pròpia història. Un altre element és l'estil documental que pren el film en diversos dels millors moments, com és el cas dels programes televisius en els quals apareix l'autèntic Harvey Pekar amb uns quants anys menys, però amb la mateixa cara de pomes agres que l'actor que el protagonitza i que el còmic que li ha robat l'essència.

American Splendor és, tot plegat, un homenatge a aquest autor americà i, indirectament, a tot allò que representa: el còmic underground, la societat *freak* americana i, una altra manera, de respondre al consumisme compulsiu dels Estats Units. La ironia està servida i un sentit de l'humor *cutre* i de la quotidianitat mediocre; un humor tan típicament americà com l'humor negre de casa nostra.

Amb tot, s'ha de dir que com a cinema no és una meravella, tot i que *American Splendor* adapta molt bé l'època i l'ambient del còmic. Ha estat molt lloada i ha aconseguit diversos premis al Festival de Sundance, la meca del cinema americà independent. Però potser la raó és temàtica... No estem parlant precisament d'un còmic *underground*?

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Shari Springer Berman i Robert Pulcini

Guió: Shari Springer i Robert Pulcini, basat en els còmics de Harvey Pekar i Joyce Brabner

Producció: Ted Hope

Fotografia: Terry Stacey

Música: Mark Suozzo

Muntatge: Robert Pulcini

Nacionalitat: USA

Vestuari: Michael Wilkinson

Any: 2003

Durada: 101 min.

Equip Artístic

Paul Giamatti (Harvey Pekar)

Hope Davis (Joyce Brabner)

Madylin Sweeten (Danielle Batone)

Harvey Pekar (Harvey real)

Joyce Brabner (Joyce real)

Daniel Tay (Harvey jove)

James Urbaniak (Robert Crumb)

Judah Friedlander (Toby Radloff)

Robert Pulcini (Bob)

Larry Jones Myers (Doctor)

Filmografia

2003

American Splendor